

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2024 r.

Poz. 1248

USTAWA

z dnia 26 lipca 2024 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji oraz Straży Granicznej na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, 1006, 1089 i 1222) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „pkt 1–6 i 8–14”,
 - b) w ust. 2 wyrazy „art. 45 pkt 1 lit. a–c i e, pkt 2, 3 i pkt 4 lit. a i b” zastępuje się wyrazami „art. 45 pkt 1–3 i pkt 4 lit. a i b”;
- 2) w art. 18:
 - a) w ust. 5 wyrazy „zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „przekazując ją niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów”,
 - b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wniosek lub decyzja, o których mowa w ust. 5, mogą być skutecznie przekazane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz. 1222) lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.”;
- 3) w art. 18b w ust. 3 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „, z wyjątkiem uprawnienia do używania lub wykorzystywania wodnych środków obezwładniających”;
- 4) w art. 20c w ust. 1 w pkt 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 344)”;
- 5) po art. 125 dodaje się art. 125a w brzmieniu:

„Art. 125a. Przełożony, o którym mowa w art. 32 ust. 1, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego policjantowi przestępstwa, w szczególności będącego następstwem użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych może podjąć decyzję o zachowaniu policjantowi, na okres zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, prawa do pełnego uposażenia, począwszy od dnia zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania.”.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznikom i organizacjom międzynarodowym, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawę z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, ustawę z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 915, 1089 i 1222) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11b:
 - a) w ust. 3 wyrazy „zawiadamiając o niej niezwłocznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesa Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „przekazując ją niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów”,
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek lub decyzja, o których mowa w ust. 3, mogą być skutecznie przekazane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.”;
 - 2) w art. 11c ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do działań oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych stosuje się art. 9 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 383 i 1248) oraz art. 11a ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222 i 1248).”;
 - 3) po art. 11d dodaje się art. 11e w brzmieniu:

„Art. 11e. 1. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa lub porządku publicznego, jeżeli siły Straży Granicznej są niewystarczające lub mogą okazać się niewystarczające do wykonania ich zadań, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej określający zakres i formę pomocy, może zarządzić użycie funkcjonariuszy Policji do udzielenia pomocy Straży Granicznej.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez funkcjonariuszy Policji również w formie samodzielnych działań.

3. W przypadku niecierpiącym zwłoki decyzję o udzieleniu pomocy, o której mowa w ust. 1, podejmuje Komendant Główny Policji, na wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej określający zakres i formę pomocy, zawiadamiając o niej niezwłocznie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, funkcjonariuszom Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań, uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej określone w art. 11 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 5b, 6–7, 7b, 8, 10 i 14 oraz art. 23.

5. Korzystanie z uprawnień, o których mowa w ust. 4, następuje na zasadach i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Policji.”;
 - 4) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, funkcjonariusze mogą użyć środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1–13 i 16–20 tej ustawy, lub wykorzystać te środki.”;
 - 5) po art. 128 dodaje się art. 128a w brzmieniu:

„Art. 128a. Przełożony, o którym mowa w art. 36 ust. 1, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego funkcjonariuszowi przestępstwa, w szczególności będącego następstwem użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych może podjąć decyzję o zachowaniu funkcjonariuszowi, na okres zawieszenia w czynnościach służbowych, prawa do pełnego uposażenia, począwszy od dnia zawieszenia funkcjonariusza w czynnościach służbowych.”.
- Art. 3.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 i 1222) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

„Art. 78a. § 1. Żołnierz, funkcjonariusz Policji lub funkcjonariusz Straży Granicznej oskarżony o przestępstwo popełnione w następstwie stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych odpowiednio:

 - 1) na podstawie art. 11b albo art. 11c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 915, 1089, 1222 i 1248), art. 18 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, 1006, 1089, 1222 i 1248) albo w czasie trwania operacji wojskowej, o której mowa w art. 2 pkt 18a ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222 i 1248),

- 2) w przypadku konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność swoją lub innej osoby albo nienaruszalność granicy państwowej lub przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do tych zamachów albo prowadzenia działań kontrterrorystycznych, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92 i 1248)

– który nie ma obrońcy z wyboru, może żądać, aby mu wyznaczono obrońcę z urzędu.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli oskarżony żąda wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu dokonania określonej czynności procesowej.

§ 3. Sąd może cofnąć wyznaczenie obrońcy, jeżeli okaże się, że nie istnieją okoliczności, na podstawie których go wyznaczono. Na postanowienie o cofnięciu wyznaczenia obrońcy przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu tego sądu.”;

- 2) w art. 81 w § 1 po wyrazach „art. 78 § 1 lub 1a,” dodaje się wyrazy „art. 78a § 1 lub 2,”;
- 3) w art. 88 w § 1 po wyrazach „art. 78,” dodaje się wyrazy „art. 78a,”;
- 4) w art. 263 w § 8 po wyrazach „art. 78 § 1,” dodaje się wyrazy „art. 78a § 1,”;
- 5) w art. 300 w § 1 po wyrazach „w art. 78” dodaje się wyrazy „i art. 78a”;
- 6) w art. 338b:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Żądanie, o którym mowa w art. 78 § 1 i art. 78a, powinno zostać złożone do sądu w terminie 7 dni od daty doręczenia odpisu aktu oskarżenia. Do żądania, o którym mowa w art. 78 § 1, należy dołączyć dowody mające wykazać, że oskarżony nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny.”;

b) w § 3 po wyrazach „w art. 78 § 1” dodaje się wyrazy „lub w art. 78a § 1”;

- 7) w art. 6071 w § 3a po wyrazach „art. 78 § 1,” dodaje się wyrazy „art. 78a § 1,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznicznym i organizacjom międzynarodowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 807) w art. 3a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Określając zakres uprawnień, o których mowa w ust. 2, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, które uprawnienia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą przysługiwać wojskom obcym w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach wzmocnienia wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 i 1860 oraz z 2024 r. poz. 1222) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Żołnierze Żandarmerii Wojskowej w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej, przestrzegania i ochrony praw człowieka, poszanowania godności i honoru żołnierza i służby wojskowej, w tym munduru żołnierza Wojska Polskiego, a także wykonywania tych czynności w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste osoby, wobec której są podejmowane.

2. Zatrzymanie żołnierza w czasie wykonywania przez niego czynności lub zadań służbowych może być stosowane jako środek ostateczny, o ile nie zachodzi konieczność zatrzymania żołnierza na gorącym uczynku.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 383) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222 i 1248), chyba że przepisy tej ustawy stanowią inaczej;”;

- 2) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Nie popełnia przestępstwa funkcjonariusz Policji, funkcjonariusz Straży Granicznej lub żołnierz Żandarmerii Wojskowej, który z naruszeniem zasad użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w przypadku bezpośredniego i bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej używa tych środków lub broni palnej lub je wykorzystuje w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych:

- 1) odpierając bezpośredni i bezprawny zamach na życie, zdrowie lub wolność tego funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby lub

- 2) przeciwdziałając czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność tego funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby, lub
- 3) przeciwstawiając się osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności tego funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń temu funkcjonariuszowi Policji, funkcjonariuszowi Straży Granicznej, żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania.

2. Nie popełnia przestępstwa funkcjonariusz Policji, funkcjonariusz Straży Granicznej lub żołnierz Żandarmerii Wojskowej, który z naruszeniem zasad użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego w przypadku bezpośredniego i bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej, w sytuacji konieczności:

- 1) odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby lub
- 2) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby, lub
- 3) przeciwstawienia się osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności funkcjonariusza Policji, funkcjonariusza Straży Granicznej, żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń funkcjonariuszowi Policji, funkcjonariuszowi Straży Granicznej, żołnierzowi Żandarmerii Wojskowej lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania, wydaje rozkaz użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego.”;

- 3) w art. 12 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) siatka obezwładniająca i inne podobne środki służące do obezwładniania;”;

- 4) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Siatki obezwładniającej i innych podobnych środków służących do obezwładniania można użyć lub je wykorzystać, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2–5, 7, 10 i 11.

2. Siatki obezwładniającej i innych podobnych środków służących do obezwładniania używa się w celu unieruchomienia osoby lub wykorzystuje się je w celu unieruchomienia zwierzęcia.

3. Siatkę obezwładniającą i inne podobne środki służące do obezwładniania miota się z broni palnej albo innych urządzeń albo zarzuca się je ręcznie.”;

- 5) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wodnych środków obezwładniających można użyć lub je wykorzystać przez zastosowanie urządzeń do tego przeznaczonych, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1, 2, 4, 7, 8, 12 i 13.”;

- 6) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olśniewających można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5–7, 10, 11 i 14.”;

- 7) w art. 45 w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) nienaruszalność granicy państwowej przez osobę, która wymusza przekroczenie granicy państwowej przy użyciu pojazdu, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu albo działa w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby lub wspólnie z inną osobą, która posługuje się taką bronią, przedmiotem lub sposobem.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Opinie, o których mowa w ust. 1 lub 2, mogą być skutecznie przekazane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz. 1222) lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.”;

2) w art. 22:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, może być skutecznie przekazany także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a jego treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej w postaci papierowej.”

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Żołnierzom oddziałów i pododdziałów Wojsk Specjalnych użytych do pomocy oddziałom i pododdziałom Policji przysługują, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań, uprawnienia funkcjonariuszy Policji określone w art. 15 i art. 16 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, 1006, 1089, 1222 i 1248). Korzystanie z tych uprawnień następuje na zasadach i w trybie określonych dla funkcjonariuszy Policji.”

Art. 8. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089 i 1222) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 po pkt 18 dodaje się pkt 18a w brzmieniu:

„18a) operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju – należy przez to rozumieć:

- a) zorganizowane działania Sił Zbrojnych prowadzone w celu zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego państwa, niebędące szkoleniem lub ćwiczeniem,
- b) działania wojsk obcych w ramach wzmocnienia wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub wojsk Państw-Stron Traktatu Północnoatlantyckiego, o którym mowa w art. 3a ust. 1 ustawy z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium oraz zasadach udzielania pomocy wojskom sojusznicznym i organizacjom międzynarodowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 807 oraz z 2024 r. poz. 1248)

– podejmowane, jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania, w szczególności w sytuacjach zagrożenia granicy państwa, obiektów infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwa ludzi lub mienia w znacznych rozmiarach, w tym w przypadku gdy siły i środki służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych mogą okazać się nieadekwatne ze względu na charakter zagrożenia;”

2) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. Żołnierze realizujący zadania, o których mowa w art. 11 ust. 4, w ramach operacji wojskowych prowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, z uwzględnieniem warunków stosowania środków przymusu bezpośredniego, warunków użycia broni i innego uzbrojenia wynikających z zasad określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską ratyfikowanych umowach międzynarodowych oraz międzynarodowym prawie zwyczajowym, mają prawo stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni i innego uzbrojenia:

- 1) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność żołnierza lub innej osoby albo w celu przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu;
- 2) przeciwko osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności żołnierza lub innej osoby;
- 3) przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie odebrać broń żołnierzowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni;
- 4) w celu odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na jednostki wojskowe, okręty wojenne, obiekty i urządzenia wojskowe oraz systemy uzbrojenia;
- 5) w celu ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby, wobec której stosowanie środków przymusu bezpośredniego lub użycie broni i innego uzbrojenia było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1–4, lub w bezpośrednim pościgu za tą osobą;

- 6) w celu:
 - a) przeciwdziałania zamachowi na nienaruszalność granicy państwowej – w przypadku stosowania środków przymusu bezpośredniego,
 - b) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej przez osobę, która wymusza przekroczenie granicy państwowej przy użyciu pojazdu, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu albo działa w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu, zdrowiu lub wolności żołnierza lub innej osoby lub wspólnie z inną osobą, która posługuje się taką bronią, przedmiotem lub sposobem – w przypadku użycia broni lub innego uzbrojenia;
- 7) w celu zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego lub pływającego lub przejęcia kontroli nad takim statkiem, który zagraża lub może zagrazić:
 - a) życiu lub zdrowiu żołnierzy lub innych osób,
 - b) chronionym obiektom, urządzeniom lub obszarom,
 - c) bezpieczeństwu statku powietrznego lub życiu lub zdrowiu załogi lub pasażerów znajdujących się na jego pokładzie,
 - d) bezpieczeństwu statku lub okrętu wojennego lub życiu lub zdrowiu załogi lub pasażerów znajdujących się na jego pokładzie.

2. W działaniach oddziałów i pododdziałów Sił Zbrojnych, w tym okrętów wojennych Marynarki Wojennej i wojskowych statków powietrznych, stosowanie środków przymusu bezpośredniego, użycie broni i innego uzbrojenia może nastąpić tylko na uprzedni rozkaz dowódcy jako szczególny i ostateczny środek.

3. Żołnierze mogą ujmować osoby, wobec których zastosowano środki przymusu bezpośredniego, użyto broni lub innego uzbrojenia w okolicznościach, o których mowa w ust. 1. Osoby ujęte przez żołnierzy niezwłocznie przekazuje się Żandarmerii Wojskowej, Policji lub Straży Granicznej.

4. Żołnierze mogą stosować następujące środki przymusu bezpośredniego:

- 1) siłę fizyczną w postaci technik:
 - a) transportowych,
 - b) obrony,
 - c) ataku,
 - d) obezwładnienia;
- 2) kajdanki lub inne środki służące do unieruchomienia kończyn;
- 3) siatkę obezwładniającą i inne podobne środki służące do obezwładniania;
- 4) wodne środki obezwładniające;
- 5) psa służbowego;
- 6) konia służbowego;
- 7) pociski niepenetracyjne;
- 8) chemiczne środki obezwładniające w postaci:
 - a) ręcznych miotaczy substancji obezwładniających,
 - b) plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
 - c) granatów łzawiących,
 - d) innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających;
- 9) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
- 10) kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych;
- 11) pojazdy służbowe;
- 12) środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe;
- 13) środki pirotechniczne i inne urządzenia o właściwościach ogłuszających lub ośniewających;
- 14) środki i urządzenia przeznaczone do zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego lub pływającego albo przejęcia nad nim kontroli;
- 15) urządzenia przeznaczone do obezwładniania za pomocą dźwięku dalekiego zasięgu.

5. Do stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz sposobu dokumentowania ich zastosowania oraz sposobu dokumentowania użycia broni i innego uzbrojenia w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 383 i 1248).

6. Urządzenia przeznaczone do obezwładniania za pomocą dźwięku dalekiego zasięgu można stosować w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4 i pkt 6 lit. a.

7. Urządzenia przeznaczone do obezwładniania za pomocą dźwięku dalekiego zasięgu można stosować w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub zwierzęcia.

8. Broni lub innego uzbrojenia używa się w przypadku, gdy zastosowanie środków przymusu bezpośredniego nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia albo zamierzonego celu nie można osiągnąć przy zastosowaniu tych środków.

9. Od użycia broni lub innego uzbrojenia odstępuje się, gdy cel ich użycia został osiągnięty.

10. Podejmując decyzję o użyciu broni lub innego uzbrojenia, należy postępować ze szczególną rozważą i traktować ich użycie jako środek ostateczny.

11. Użycie broni lub innego uzbrojenia następuje w sposób proporcjonalny do zagrożenia, wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę i nienarządzający innym osobom, a w szczególności osobom postronnych, na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia i z natężeniem proporcjonalnym do tego zagrożenia.

12. Przed użyciem broni żołnierz podejmuje następujące działania:

- 1) identyfikuje się okrzykiem: „Siły Zbrojne!”;
- 2) wzywa osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do:
 - a) natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności żołnierza lub innej osoby,
 - b) zaniechania ucieczki,
 - c) odstąpienia od użycia przemocy;
- 3) w przypadku niepodporządkowania się wezwaniom, o których mowa w pkt 2, żołnierz uprzedza o użyciu broni okrzykiem: „Stój, bo strzelam!”, a jeżeli wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku.

13. Od procedury, o której mowa w ust. 12, lub jej poszczególnych elementów, w szczególności od oddania strzału ostrzegawczego, można odstąpić, jeżeli ich zrealizowanie groziłoby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia żołnierza lub innej osoby.

14. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, dla każdej operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, wytyczne w zakresie użycia przez żołnierzy, w tym członków załóg okrętów wojennych Marynarki Wojennej, zgodnie z ust. 1–3 oraz 8–13, broni lub innego uzbrojenia, uwzględniając wiążące Rzeczpospolitą Polską ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz międzynarodowe prawo zwyczajowe, lub w razie potrzeby w zakresie ograniczeń co do ich użycia, mając na uwadze cel tej operacji oraz konieczność zapewnienia żołnierzom niezbywalnego prawa do samoobrony.

15. Na sposób zastosowania środków przymusu bezpośredniego, użycie broni lub innego uzbrojenia osobie, wobec której zastosowano środki przymusu bezpośredniego, użyto broni lub innego uzbrojenia, przysługuje zażalenie do właściwego ze względu na miejsce zdarzenia prokuratora do spraw wojskowych prokuratury rejonowej, w terminie 7 dni od dnia zdarzenia.

16. W sprawach, o których mowa w ust. 15, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych dotyczące postępowania odwoławczego.”;

3) w art. 25:

a) w ust. 1 w pkt 2 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) sojusznicze plany obronne.”;

b) dodaje się ust. 3–7 w brzmieniu:

„3. Prowadzenie operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju następuje na podstawie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wydanego na wniosek Rady Ministrów.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) określenie składu Sił Zbrojnych, które mają być użyte w operacji, ich zadań i liczebności;
- 2) określenie obszaru, na jakim Siły Zbrojne będą wykonywały zadania, i czas ich wykonywania;
- 3) projekt wytycznych Ministra Obrony Narodowej, o których mowa w art. 11a ust. 14;
- 4) uzasadnienie określające w szczególności przyczyny prowadzenia tej operacji oraz cel użycia Sił Zbrojnych w jej ramach.

5. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, określa się:

- 1) skład Sił Zbrojnych, które mają być użyte w operacji, oraz ich zadania i liczebność;
- 2) obszar, na jakim Siły Zbrojne będą wykonywały zadania, oraz czas prowadzenia operacji wojskowej nie dłuższy niż 60 dni.

6. Przedłużenie czasu prowadzenia operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju może nastąpić wielokrotnie, za zgodą Sejmu, na czas każdorazowo nie dłuższy niż 60 dni. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Rady Ministrów określający przyczyny konieczności przedłużenia czasu prowadzenia operacji wojskowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, wydaje postanowienie w sprawie przedłużenia czasu prowadzenia tej operacji, po uzyskaniu zgody Sejmu.

7. O postanowieniu, o którym mowa w ust. 3, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie informuje Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu.”;

- 4) w art. 28 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Obrony Narodowej przekazuje Marszałkowi Sejmu i Marszałkowi Senatu informację o przebiegu operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w terminie 14 dni od dnia jej zakończenia.”;

- 5) w art. 296 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Żołnierzowi zawodowemu, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo popełnione w następstwie zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, który nie korzysta z obrońcy z urzędu, przyznaje się pomoc w zakresie sfinansowania pomocy prawnej jeszcze przed zakończeniem tego postępowania. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że pomoc w zakresie sfinansowania pomocy prawnej przyznaje się w wysokości określonej w umowie o udzielenie pomocy prawnej, nie wyższej jednak od 20-krotności stawek za czynności określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze oraz art. 22⁵ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Poniesione koszty pomocy prawnej nie podlegają zwrotowi przez żołnierza zawodowego niezależnie od wyniku postępowania karnego.”;

- 6) w art. 297:

- a) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Przepis art. 296 ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania oraz sposób dokumentowania przez żołnierza zawodowego kosztów poniesionych na pomoc prawną w przypadkach, o których mowa w ust. 3 oraz art. 296 ust. 1, 4 i 5, kierując się koniecznością zapewnienia żołnierzowi pomocy prawnej, a także szybkiego zwrotu kosztów poniesionych przez żołnierza na tę pomoc.”;

- 7) w art. 316:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na pomoc prawną, jeżeli wszczęte przeciwko niemu postępowanie karne o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem zadań i czynności służbowych zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu braku ustawowych znamion czynu zabronionego lub niepopelnienia przestępstwa albo wyrokiem uniewinniającym.”;

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, kierując się dobrem służby, można przyznać pomoc w zakresie sfinansowania pomocy prawnej żołnierzowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, jeszcze przed zakończeniem tego postępowania. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio. Poniesione koszty pomocy prawnej nie podlegają zwrotowi przez żołnierza niezależnie od wyniku postępowania karnego.

5. Żołnierzowi, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne o przestępstwo popełnione w następstwie zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, który nie korzysta z obrońcy z urzędu, przyznaje się pomoc w zakresie sfinansowania pomocy prawnej jeszcze przed zakończeniem tego postępowania. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że pomoc w zakresie sfinansowania pomocy prawnej przyznaje się w wysokości określonej w umowie o udzielenie pomocy prawnej, nie wyższej jednak od 20-krotności stawek za czynności określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze oraz art. 22⁵ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Poniesione koszty pomocy prawnej nie podlegają zwrotowi przez żołnierza niezależnie od wyniku postępowania karnego.”;

8) po art. 316 dodaje się art. 316a w brzmieniu:

„Art. 316a. 1. Żołnierzowi pokrzywdzonemu przestępstwem, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, przysługuje, na jego wniosek, bezpłatna pomoc prawna w postępowaniu karnym, w którym uczestniczy w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego.

2. Pomoc prawną, o której mowa w ust. 1, zapewniają żołnierzowi Siły Zbrojne.

3. W przypadku braku możliwości zapewnienia pomocy prawnej przez Siły Zbrojne żołnierzowi przysługuje zwrot kosztów pomocy prawnej. Przepis art. 316 ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania oraz sposób dokumentowania przez żołnierza kosztów poniesionych na pomoc prawną w przypadkach, o których mowa w ust. 3 oraz art. 316 ust. 1, 4 i 5, kierując się koniecznością zapewnienia żołnierzowi pomocy prawnej, a także szybkiego zwrotu kosztów poniesionych przez żołnierza na tę pomoc.”;

9) w art. 456 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dowódca jednostki wojskowej, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego żołnierzowi zawodowemu przestępstwa, w szczególności będącego następstwem zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, może wydać decyzję o zachowaniu żołnierzowi, na okres zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, prawa do pełnego uposażenia zasadniczego oraz dodatków o charakterze stałym, począwszy od dnia zawieszenia żołnierza zawodowego w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania.”;

10) w art. 485 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dowódca jednostki wojskowej, biorąc pod uwagę okoliczności popełnienia zarzucanego żołnierzowi przestępstwa, w szczególności będącego następstwem zastosowania środków przymusu bezpośredniego lub użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, może wydać decyzję o zachowaniu żołnierzowi, na okres zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, prawa do pełnego uposażenia zasadniczego oraz dodatków o charakterze stałym, począwszy od dnia zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania.”;

11) po art. 694 dodaje się art. 694a w brzmieniu:

„Art. 694a. 1. Nie popełnia przestępstwa żołnierz, który z naruszeniem zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia w przypadku bezpośredniego i bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej stosuje te środki lub używa broni lub innego uzbrojenia w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych:

- 1) odpierając bezpośredni i bezprawny zamach na życie, zdrowie lub wolność tego żołnierza lub innej osoby lub
- 2) przeciwdziałając czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność tego żołnierza lub innej osoby, lub

- 3) przeciwstawiając się osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności tego żołnierza lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń temu żołnierzowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania.

2. Nie popełnia przestępstwa żołnierz, który z naruszeniem zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia stosuje te środki lub używa broni lub innego uzbrojenia w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych w czasie operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju:

- 1) odpierając bezpośredni i bezprawny zamach na życie, zdrowie lub wolność tego żołnierza lub innej osoby lub
- 2) przeciwdziałając czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność tego żołnierza lub innej osoby, lub
- 3) przeciwstawiając się osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności tego żołnierza lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń temu żołnierzowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania.

3. Nie popełnia przestępstwa także żołnierz, który wykonując czynności lub zadania służbowe na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, 1006, 1089, 1222 i 1248), ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej lub ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92 i 1248), z naruszeniem zasad użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej używa tych środków lub broni palnej lub je wykorzystuje w warunkach określonych w ust. 1.

4. Nie popełnia przestępstwa żołnierz, który z naruszeniem zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia albo zasad użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych w przypadku bezpośredniego i bezprawnego zamachu na nienaruszalność granicy państwowej lub w czasie operacji wojskowej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w czasie pokoju, w sytuacji konieczności:

- 1) odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność żołnierza lub innej osoby lub
- 2) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność żołnierza lub innej osoby, lub
- 3) przeciwstawienia się osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności żołnierza lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń żołnierzowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania

– jeżeli okoliczności wymagają natychmiastowego działania, wydaje rozkaz stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia albo, wykonując czynności lub zadania służbowe na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej lub ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, wydaje rozkaz użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 289 i 535) w art. 13 wyrazy „przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 6 pkt 11” zastępuje się wyrazami „do dnia 15 listopada 2024 r.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 818) w art. 7 wyrazy „przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „do dnia 15 listopada 2024 r.”.

Art. 11. 1. W sprawach żołnierzy, funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz funkcjonariuszy Policji, oskarżonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy o przestępstwo popełnione w następstwie stosowania środków przymusu bezpośredniego, użycia broni lub innego uzbrojenia albo użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 78a ustawy zmienianej w art. 3.

2. W postępowaniach karnych o przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem czynności lub zadań służbowych, prowadzonych przeciwko żołnierzowi, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 296 ust. 5 oraz art. 316 ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 8.

3. W sprawach żołnierzy zawieszonych w czynnościach służbowych lub tymczasowo aresztowanych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 456 ust. 1a i art. 485 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 8.

Art. 12. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 263 § 8 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 263 § 8 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 15 listopada 2024 r., oraz mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych;
- 2) art. 300 § 4 i art. 6071 § 4 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 300 § 4 i art. 6071 § 4 ustawy zmienianej w art. 3, jednak nie dłużej niż do dnia 15 listopada 2024 r., oraz mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych;
- 3) art. 297 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 8 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 297 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 8 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 9 i art. 10, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*